

8. JUNI 2011

RAPPORT FRA UDVALGET OM TRANSPORTKORRIDORER I HOVEDSTADSOMRÅDET

Udvalgets nedsættelse

Udvalget om transportkorridorer i hovedstadsområdet konstituerede sig den 23. august 2010 med en styregruppe og en arbejdsgruppe under Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsens (nu Naturstyrelsens) formandskab. Udvalget består af repræsentanter for de ministerier, der har ansvar for overordnet infrastruktur, dvs. Transportministeriet (veje og baner), Klima- og Energiministeriet (naturgas- og elledninger) samt Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling (kommunikationsanlæg). Desuden Miljøministeriet som ansvarlig for fysisk planlægning og Finansministeriet som økonomisk ansvarlig.

Styregruppe

Holger Bisgaard (formand)	Kontorchef	Miljøministeriet	Naturstyrelsen
Anny Toftkær Nielsen	Fuldmægtig	Miljøministeriet	MIM departement
Thomas Jørgensen	Kontorchef	Transportministeriet	TRM departement
Marian P. Kaagh	Gruppenleder	Klima- og Energiministeriet	Energinet.dk
Jakob Juul	Kontorchef	Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	IT- og Telestyrelsen
Sune Stampe Sørensen	Kontorchef	Finansministeriet	FM departement

Arbejdsgruppe

Jan Engell	Arkitekt	Miljøministeriet	Naturstyrelsen
Peter Hartoft-Nielsen	Civilingeniør ph.d.	Miljøministeriet	Naturstyrelsen
Anette Jacobsen	Fuldmægtig	Transportministeriet	TRM departement
Asta Ostrowski	Fuldmægtig	Transportministeriet	TRM departement
Kåre Enevoldsen	Fuldmægtig	Transportministeriet	TRM departement
Jesper Kaae	Projektleder	Transportministeriet	Vejdirektoratet
Jørn Hougaard Sørensen	gruppenleder	Klima- og Energiministeriet	Energinet.dk
Jan Havsager	Chefingeniør	Klima- og Energiministeriet	Energinet.dk
Lone Trærup	Specialkonsulent	Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	IT- og Telestyrelsen
Christian Hannibal	Specialkonsulent	Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	MVTU departement
Sune Thvilum-Kannegaard	Specialkonsulent	Finansministeriet	FM departement
Snorre Krøjer	Fuldmægtig	Finansministeriet	FM departement

Udvalgets kommissorium

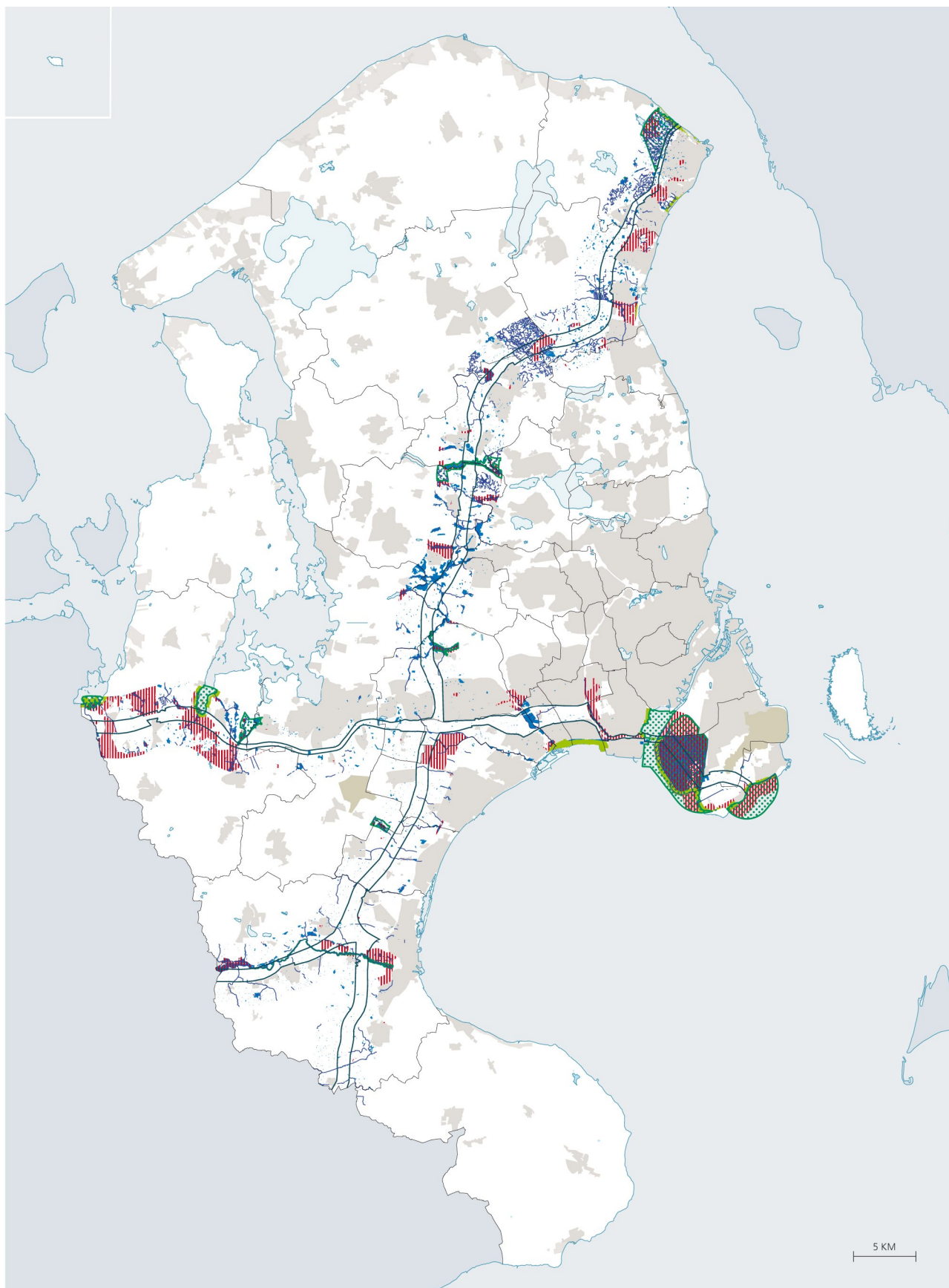
Udvalgets hovedopgave er at belyse:

- **Principiel linjeføring og arealbehov for mulige fremtidige overordnede infrastrukturanlæg (veje, baner, energiforsyningsanlæg og lign.), der med fordel kan placeres i transportkorridorerne, fastlagt i Fingerplan 2007.**

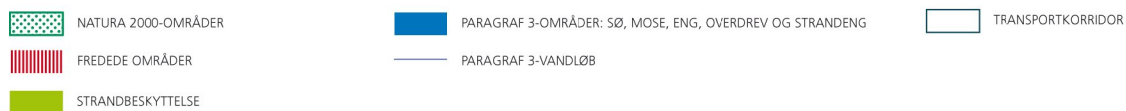
Udvalgsarbejdet skal endvidere omfatte:

- Beskrivelse af den hidtidige og nuværende anvendelse af transportkorridorerne, herunder igangværende og politisk besluttet infrastrukturplanlægning med betydning for korridorerne
- Beskrivelse af kommunale interesser inden for transportkorridorerne
- Beskrivelse af fordele og ulemper ved konkrete vej-, bane- og ledningsreservationer efter sektorlovgivning og ved principielle arealreservationer til transportkorridorer efter planloven
- Beskrivelse af principper for fastlæggelse af bredde for transportkorridorerne, herunder i forhold til at begrænse omfanget af ekspropriationer og udgifter i forbindelse med fremtidige ekspropriationer
- Anbefalinger vedrørende eventuelt særlige dele af transportkorridorerne, som bør undersøges nærmere i forbindelse med en næste større revision af Fingerplanen

Udvalget skal endelig:

Områder med lovfæstet naturbeskyttelse i transportkorridoren samt indenfor tilstødende 2 km

11. Vurderinger vedr. information om transportkorridorer og spørgsmål vedr. planloven

11.1 Information om transportkorridorenes beliggenhed i forhold til kommunal planlægning

Fingerplanens regler, som blandt andet omfatter reservationerne til transportkorridorer, er gældende for kommunerne i hovedstadsområdet og udgør overordnede rammer for kommuneplanlægningen. Kommunerne skal efter planloven indarbejde Fingerplanens arealreservationer, herunder transportkorridorerne, i kommuneplanerne.

Kommunerne, som behandler plan- og byggesager har en vigtig informationsopgave i relation til Fingerplanens reservationer til transportkorridorer, fordi kommunerne har den hyppige og direkte kontakt med borgerne om ejendomsspørgsmål. Det er muligt for kommunerne på eget initiativ at supplere BBR- registret med oplysninger om transportkorridorerne, så borgeren kan få detaljeret besked ved ejendomshandler o.l. i sin kommune.

For at arealreservationerne til transportkorridorer skal fungere efter hensigten og af hensyn til retssikkerheden, er det afgørende, at borgere, grundejere og ejendomshandlere på nem måde kan skaffe sig kendskab til reservationens eksistens og betydning – herunder dens geografiske beliggenhed. Som overordnet myndighed for fysisk planlægning har Miljøministeriet set det som en vigtig opgave at opbygge et samlet informationssystem, hvor alle, der har med ejendomme at gøre, kan hente oplysning om en given ejendom i forhold til gældende planer, kommuneplaner, lokalplaner og landsplandirektiver med reservationer, herunder til transportkorridorer.

PlansystemDK er det officielle sted, hvor borgerne, ejendomsmæglere og andre nu og fremover kan hente oplysning om lokalplaner m.m., efter at tinglysningen af disse planer er afskaffet. Naturstyrelsen har i foråret 2011 sammen med udvalgte kommuner testet en udbygning af PlansystemDK, således, at de gældende kommuneplaner også samlet bliver offentligt tilgængelige, for så vidt angår de retningslinjer, rammer og udpegninger, der tidligere indgik i regionplanerne. Inden sommer 2011 vil dette være implementeret i PlansystemDK. Kommuneplanernes fastlæggelse af transportkorridorerne vil være tilgængelige på PlansystemDK, så snart kommunerne har indberettet oplysninger, herunder om transportkorridorer, til systemet, senest i forbindelse med næste samlede kommuneplanrevision.

Fingerplanens overordnede infrastruktur og arealreservationer til transportkorridorer skal indgå som retningslinjer i kommuneplanerne i hovedstadsområdet, og reservationerne skal afgrænses entydigt på kortbilag. Det er disse retningslinjer og udpegninger, der skal indberettes i PlansystemDK (www.plansystem.dk). Oplysningerne vil typisk også være at finde på kommunens hjemmeside.

Der er i visse tilfælde konstateret mindre forskelle mellem transportkorridorenes afgrænsning i de digitale kommuneplaner og i Fingerplanens afgrænsning. Dette skyldes forskelle i kortgrundlag. Kommuneplanerne er ofte digitaliseret detaljeret på grundlag af matrikler, mens Fingerplanen bygger på en digitalisering af de tidligere amter / regioners grundlag, som var kort i større målestoksforhold. Der bør ske en kortmæssig tilpasning af transportkorridorenes afgrænsning i Fingerplanen i forhold til kommuneplanernes afgrænsning i forbindelse med revision af Fingerplanen.

Information om transportkorridorer - efter - kommunerne har indberettet oplysninger om reservationen i deres vedtagne kommuneplaner

Miljøministeriet vil indrette PlansystemDK, således at kommunerne i forbindelse med kommuneplanernes retningslinjer skal indberette oplysninger om transportkorridorerne. Der vil blive udarbejdet en vejledning til kommunerne om digital registrering af transportkorridorerne, der sikrer, at registreringerne sker på samme måde i alle kommuner. Via Plansystemets kortvisning (<http://kort.plansystem.dk/>) vil informationer om transportkorridorerne blive stillet til rådighed for alle,

når der foreligger vedtagne kommuneplaner, der er indberettet til systemet. Fx skal det være muligt at søge på matrikel eller adresse og finde oplysninger om en given ejendoms beliggenhed i forhold til transportkorridoren og om de begrænsninger reservationen medfører. Oplysningerne skal på samme måde kunne ses på Miljøministeriets fælles offentlige internetportal, "Danmarks Miljøportal" (www.miljoportal.dk), der online trækker oplysninger fra blandt andet PlansystemDK (www.plansystemdk.dk).

Information om transportkorridorer – inden - kommunerne har indberettet oplysninger om reservationen i deres vedtagne kommuneplaner

I perioden indtil kommunerne har indberettet retningslinjerne vedrørende transportkorridorer, er det allerede nu muligt at se og søge efter ejendommens beliggenhed efter matrikel og adresse i forhold til Fingerplanens afgrænsning af transportkorridorerne og få information om de begrænsninger, reservationen medfører på Naturstyrelsens hjemmeside (www.nst.dk) gennem følgende link: http://www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_byer/Hovedstadsomraadet/kommuner_med_transportkorridor/

11.2 Vurderinger om evt. ændring af planloven

Planlovens § 48 og transportkorridorer

Efter planlovens § 48 kan ejeren af en ejendom i særligt atypisk indgribende tilfælde forlange den helt eller delvist overtaget af kommunen mod erstatning, når en lokalplan eller en byplanvedtægt har forbeholdt ejendommen eller dele af den til et offentligt formål, forudsat at det pågældende areal ikke kan udnyttes på en økonomisk rimelig måde i overensstemmelse med den faktiske udnyttelse af de omliggende ejendomme. Nævns- og retspraksis viser, at bestemmelsen også anvendes analogt, når der er tale om planlægning for offentligt formål i en kommuneplan.

Det er fra anden side blevet anført, at reservationer til transportkorridorer er ikke i sig selv et indgreb i ejendomsretten, men et afslag på en landzonetilladelse eller på en dispensation fra en lokalplan vil kunne opfattes som et indgreb i ejendomsretten, såfremt afslaget er begrundet med reservationen til transportkorridor, og afslaget har intensiv indflydelse på grundejerens forhold. Der har i forbindelse med udvalgets arbejde været peget på, at der i forhold til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis af artikel 1 i Tillægsprotokol 1 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention ikke kan udelukkes et usikkerhedsmoment i borgerens retsstilling i særlige tilfælde.

En afklaring af dette vurderes til at ligge uden for det vedtagne kommissorium og vil blive afklaret særskilt.

Tidsbegrænsning af landsplandirektiver, herunder for transportkorridorer.

Efter planlovens § 11 skal kommuneplaner omfatte en periode på (mindst) 12 år, og efter § 23 a skal der i hver kommunal valgperiode tages stilling til den videre kommuneplanlægning, dvs. for den kommende 4 års periode. Kommuneplanen skal angive reservationer i landsplandirektiver. Borgere skal således gennem kommuneplanen løbende kunne få kendskab til eventuelle begrænsninger, som landsplanmæssige reservationer medfører, herunder transportkorridorerne.

Udvalget har overvejet spørgsmålet om tidsbegrænsning af landsplandirektiver, dvs. om der ud fra statslige interesser er behov for ændring af planloven ved at indføre en revisionsklausul i planloven for reservationer i landsplandirektiver, specielt i forhold til reservationer for transportkorridorer, jf. den gældende Fingerplan 2007.

Udvalget har imidlertid ikke fundet, at der er behov for ændring af planloven i denne henseende, idet den allerede gældende lov giver mulighed for en praksis, hvor reservationer kan vurderes ved større revisioner af landsplandirektiver. (jf. afsnit 10.2 q).